

Література:

1. Лопатина Л. А., Сереженко Н. П. Возможные подходы к оценке пропорциональности скелета юношей. *Журнал анатомии и гистопатологии*. 2014. Т. 3. № 2. С. 28–31.
2. Цакиракис С. Пропорциональность: посягательство на права человека? *Сравнительное конституционное обозрение*. 2011. № 2 (81). С. 47–66.
3. Музичук К. С. Пропорційність в роботі суду та її зв'язок із демократією. *Парадигма пізнання: гуманітарні питання*. 2015. № 4 (7). С. 1–15.
4. Ус В. С. Теоретические и практические аспекты применения Конституционным судом РФ принципа пропорциональности при обеспечении реализации конституционных ценностей. *Аграрное и земельное право*. 2015. № 11 (131). С. 63–70.

СЕРВІСНА МОДЕЛЬ ДЕРЖАВИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

Голубош Г. В.

*студент III курсу
юридичного відділення спеціальності «Право»
Рівненського коледжу
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
м. Рівне, Україна*

Голубош В. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права, процесу і криміналістики
Київського інституту інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Київ, Україна,
генерал поліції третього рангу, начальник
Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області
м. Івано-Франківськ, Україна*

Поряд з демократичною, правовою та соціальною парадигмою державного розвитку виникає реальна необхідність у розробленні нової моделі держави – сервісної, яка б завершувала систему вказаних

моделей, направлену на виконання найвищої місії людини в цьому світі – послужити ближньому.

Безперечно, в нинішніх умовах доречніше вести мову про цифрову державу, однак така модель веде людство не лише шляхом прогресивного, але й регресивного розвитку, адже кінцевим результатом «діджиталізації» та «смартфонізації» є тотальна «нумерація» людей з присвоєнням кожному не християнського імені, а персонального номера, що, зрештою, суперечить істинному призначенню людини в цьому світі, її релігійним поглядам та покликанню.

Закономірно, що кожного громадянина України більше цікавить не модель розвитку держави, а те, як побудувати сильну, міцну, могутню державність. Для того, щоб розпочати такі процеси, ми пропонуємо шлях сервісу, комфорту, котрий передбачає служіння кожній людині з обов'язковим дотриманням традиційних духовно-культурних цінностей, вироблених людством упродовж віків. З іншого боку, сервісна держава передбачає не просто надання якісних послуг. Спостерігається така закономірність: чим вищий рівень розвитку держави, тим вищою є якість сервісних послуг.

Не менш важливим у наданні сервісних послуг є співвідношення приватних і публічних інтересів як кожної людини, так і держави загалом. Йдеться про межі втручання у приватну сферу життя людини і суспільства, а також про національні інтереси держави, котрі можуть бути приватизовані бізнесовими структурами, олігархами тощо. Варто розуміти, що міцна, сильна і могутня сервісна держава – це баланс інтересів приватного і публічного з пріоритетом національного. Усе, що повинно належати державі, має бути повернуто їй у законний спосіб зі сфери приватного у сферу публічного. Говорити про могутню державу можна лише тоді, коли буде сформований міцний і сильний національний виробник, додаткові робочі місця і т.д. Це і є справжній, істинний шлях розвитку сервісної держави із залученням багатьох складових науки, досягнень наукового-технічного прогресу, робочої сили, кваліфікованих кадрів та багатьох інших факторів, котрі ведуть до розвитку, а не до занепаду держави.

Будуючи сервісну державу, маємо прагнути до чогось нового, цікавого, перспективного, з урахуванням напрацьованого досвіду, виробленого віками. При цьому завжди слід проводити паралель між тим, що маємо і до чого варто прагнути.

У середовищі цифрової держави, тотальної комп'ютеризації («чипізації», «циферізації», «біометризації») досить важливо не втра-

тити людських цінностей, духовну складову. Більшість сучасних цивілізованих країн мають і комфорт, і якість послуг, а те, що називається людським щастям, – нівелюється. Можна винайти, сконструювати прекрасний механізм, однак без мастильних матеріалів та пального він не запрацює. В даному випадку в якості пального виступає ідеологія, духовно-культурні цінності, без яких не може прогресивно розвиватись жодна держава. Точніше, зовні вона може бути комфортабельною, розвиненою, а за своєю суттю – пустою, адже коли в душі порожнеча, немає прагнення до вищих ідеалів, до святості життя як кінцевої мети існування людини на Землі, то марний такий прогрес.

Безперечно, публічні послуги є центральним елементом концепції сервісної держави. Приватний інтерес не може стояти вище інтересу державного, інакше це загрожує втраті державності. Сьогодні щось подібне відбувається у світі, коли під егідою порушення прав однієї людини завдається шкода усій державі. Цього, в принципі, допустити не можна, адже, як свідчить недалека історична реальність, жертв у рази більше. А людське життя є найціннішим, яке дається людині один раз, і необхідно прожити його з гідністю.

Ще Гегель писав про зовнішню форму держави і її внутрішню сутнісну наповненість. Держава, подібно книзі: зовні може бути привабливою, а всередині – пустою. Наше головне завдання – наповнити внутрішню складову держави служінням одне одному, щоб цей механізм запрацював і дав позитивні результати. У світлі цифрового розвитку, масових комунікацій досить важливо не втрати образ Божий у людині.

Сьогодні виникає необхідність у розробленні ідеологічної концепції сервісної держави, основні положення якої слід закріпити законодавчо. Побудова сервісної держави передбачає також прийняття чітких доленосних рішень у напрямку розвитку такої моделі.

Здавалось би, термін «сервісна держава» для України, наших громадян і чиновників новий і незвичний. З одного боку, він начебто не відповідає ментальності нації, однак сьогодні це вимога часу. Ми повинні зрозуміти, що інноваційний розвиток України можливий за умови переходу від сировинної моделі економіки до сервісної, що є запорукою її зміцнення на усіх фронтах, задля побудови сильної держави як кінцевої мети функціонування усіх модифікацій держави. Варто розуміти, що сильна держава – це не силова, а сервісна держава, котра може забезпечити ефективний, прогресивний розвиток суспільних відносин.

Платформа «електронної держави», «електронного уряду» – це сервісна модель держави, і навпаки: запорукою побудови сервісної

державної структури є електронна держава. Тому майбутнє будь-якої держави – за наукою, передовими технологіями, за високими духовно-культурними цінностями.

При моделюванні сервісної держави важливим є розуміння її побудови. Задля цього необхідно зацентувати свою увагу на ключових аспектах такого формування. Сьогодні Сінгапур, Японія, США відповідають основним критеріям сервісної держави.

З іншого боку, дебіюкратизація суспільних відносин сприяє створенню сервісної держави, держави комфорту, держави надання якісних послуг населенню і, найголовніше, держави служіння одне одному, коли багаті зобов'язані послужити бідним, а бідні, своєю чергою, будуть прагнути до кращого, до висот. Сервісна держава допоможе нужденним, знедоленим, вона покарає тих, хто обкрадає її чи робить зло, приносить шкоду суспільству.

Вказана модель також дозволить спростити механізми взаємодії бізнесу і влади. Малий і середній бізнес повинен не виживати, а розвиватись швидкими темпами. З часом він сприятиме розвитку великого бізнесу, благополуччю наших громадян.

Механізм побудови нової моделі держави є досить складним, адже він передбачає врахування всього накопиченого історичного досвіду, вироблення взаємозв'язків з усіма наявними моделями держави (теоретичний рівень), а також виявлення проблем сучасного світу (практичний рівень) з метою виходу на новий інноваційний шлях розвитку.

Так, ідеологія сервісної держави передбачає необхідність дослідження її історичних позицій від найдавніших часів до сьогодення. Ми повинні закарбувати на скрижелях власного серця, що Україна має стати такою державою, і для цього необхідно щось робити кожного дня, прикладати неабияких зусиль для її розвитку, подібно як це роблять японці. З цією метою треба виробити чітку ідеологію держави, щоб вона втілювалася в життя на усіх рівнях. Держава починається з мене особисто. Ми повинні задатися питанням: а що я сьогодні зробив для своєї держави?

В результаті проведеного дослідження ми дійшли таких висновків:

– трансформаційні зміни сучасного світу безпосередньо торкаються України. Умовою постіндустріального розвитку держави є комплекс суспільних відносин у напрямку побудови сервісної держави;

– сервісна держава – це «клієнтоорієнтована держава», основною метою якої є ідея не прав людини, а служіння людині як найвищій соціальній цінності;

– інформаційне суспільство є запорукою ефективного розвитку сервісної держави. Побудова сервісної та електронної держави для своїх же громадян є ключовою метою проведення реформ в Україні;

– сьогодні побудова сервісної держави відбувається разом із цифровою її моделлю. Одним із напрямів сервісної держави є супер-сервіси. Цифрове, електронне державне управління передбачає побудову держави як сервісної структури;

– нова модель сервісної держави дозволить комплексно та системно вирішувати життєві ситуації громадян з допомогою інститутів громадянського суспільства на засадах служіння;

– коли ми говоримо про сервісну державу, то маємо на увазі новий етап розвитку сучасної держави, що відповідає вимогам і стандартам сучасного світу;

– державна влада, органи місцевого самоврядування повинні поставити своїм пріоритетом розбудову сервісної держави з надання якісних публічних послуг населенню;

– при побудові такої держави досить важливим є вироблення відповідних принципів та стандартів, на засадах яких вона буде функціонувати, а саме: пропорційності, рівності, демократизму, гуманізму, гласності, справедливості тощо;

– в основі концепції «сервісної держави» лежить людина незалежно від місця проживання, а також права людини та традиційні духовно-культурні цінності;

– модель сервісної держави потребує комплексного теоретичного осмислення як основна ідеологічна державна стратегія гармонії, взаємодії та взаємовпливу приватних і публічних інтересів;

– фундаментальною парадигмою моделі сервісної державності є проєкція типу мислення на засадах служіння. Важливим на цьому шляху є створення у масовій свідомості населення позитивного психо-соціального образу «сервісної держави» на засадах партнерства, взаємодії та надання послуг.

І насамкінець: в сучасних умовах досить важливим є питання пошуків оптимальної моделі розвитку держави. На наше переконання, це повинна бути сервісна держава, котра є запорукою побудови сильної, міцної, могутньої державності. Побудова такої моделі допоможе комплексно вирішувати багато питань і проблем. Крім того, вона може бути визначена як пануюча ідеологія української держави, яка нині в Україні так і не вироблена.